

تأملی حقوقی درباره «بازاندیشی در نظام دאوری در ایران»

مرز باریک «دآوری» و «دادرسی»

اصلاح نظام دآوری زمانی موفق است که به جای گسترش تشریفات، اعتماد و کارآمدی را تقویت کند

حکمرانی حقوقی

محمود کلهری

مدیرکل حوزه معاونت حقوقی رئیس جمهور

«دآوری» در نظام حقوقی ایران، یکی از مهم‌ترین سازوکارهای حل و فصل اختلافات خارج از دادگستری است؛ نهادهی که اگر بر مبنای اصول حرفه‌ای، استقلال، بی‌طرفی، رضایت طرفین و حداقل مداخله قضایی سامان یابد، می‌تواند نقش مؤثری در کاهش ورودی پرونده‌ها به محاکم، تسریع در حل اختلافات، ارتقای امنیت حقوقی قرارداده‌ها و بهبود محیط کسب‌وکار ایفا کند.

نشان می‌دهد که نظام دآوری ایران نیازمند بازطراحی حقوقی و نهادهی است. با این حال، اهمیت موضوع ایجاب می‌کند که قانونگذاری در این حوزه با دقت، جامع‌نگری و توجه به استانداردهای پذیرفته‌شده بین‌المللی انجام شود.

فلسفه دآوری

«دآوری» نهادهی استثنایی بر پایه اراده و تراضی طرفین است و مزیت اصلی آن در سرعت، انعطاف، محرمانگی و توافقی، تخصص‌گرایی و قطعیت

دآوری نهادی استثنایی بر پایه اراده و تراضی طرفین است و مزیت اصلی آن در سرعت، انعطاف، محرمانگی و توافقی، تخصص‌گرایی و قطعیت نسبی رای نهفته است. هرگونه مقرره‌ای که این ویژگی‌ها را تضعیف کند، در عمل «دآوری» را «دادرسی» دیگری در کنار دادگستری تبدیل خواهد کرد

پنج ملاحظه در اصلاح نظام دآوری

۱. در تعریف داور، موافقت‌نامه دآوری و قلمرو توافق طرفین باید از عبارات دقیق، روشن و غیرقابل تفسیر موسع استفاده شود. پذیرش مفاهیمی مانند توافق ضمنی بدون تعیین حدود و آثار آن می‌تواند خود منشأ اختلافات جدید و طرح دعاوی متعدد در دادگاه‌ها شود.

۲. اصل استقلال دآوری باید در متن قانون به صورت جدی مورد حمایت قرار گیرد. اگر دادگاه‌ها بتوانند با کمترین ایراد یا بدون رعایت دقیق اصل صلاحیت داور نسبت به صلاحیت خود، وارد ماهیت اختلاف شوند، دآوری کارکرد اصلی خود را از دست خواهد داد. تجربه حقوقی بسیاری از کشورها و اسناد بین‌المللی نشان می‌دهد که مداخله دادگاه در دآوری باید محدود، استثنایی و در موارد مشخص باشد.

۳. نهادسازی متمرکز و ایجاد ساختارهای وابسته یا تحت نظارت سنگین حاکمیتی برای دآوری، اگر با احتیاط انجام نشود، می‌تواند استقلال نهادهای دآوری و اعتماد فعالان اقتصادی را مخدوش کند. دآوری خصوصی زمانی معتبر و مؤثر است که طرفین اطمینان داشته باشند داور و نهاد دآوری از دولت، قوه قضائیه، اصناف و ذی‌نفعان بیرونی استقلال کافی دارند. قانونگذار باید به جای تمرکزگرایی، براسناداردسازی، شفافیت، مسئولیت‌پذیری، رتبه‌بندی حرفه‌ای و نظارت حداقلی و هوشمندانه تمرکز کند.

۴. پیش‌بینی دآوری اجباری یا الحاقی در اختلافات صنفی و مشابه آن، با ذات تراضی‌محور دآوری سازگار نیست. تحمیل دآوری بدون رضایت واقعی طرفین، نه تنها موجب کاهش مراجعات به دادگستری نمی‌شود، بلکه می‌تواند به افزایش دعاوی ابطال، ایرادات شکلی، اعتراض به صلاحیت و بی‌اعتمادی نسبت به نهاد دآوری منجر شود. دآوری باید انتخاب آگاهانه طرفین باشد، نه مسیری تحمیلی که در نهایت دوباره به دادگاه ختم شود. ۵. افزایش گسترده موارد بطلان یا ابطال رای دآوری و پیش‌بینی تجدید نظر ماهوی نسبت به رای

دآوری، با فلسفه قطعیت و سرعت در دآوری تعارض دارد. مهم‌ترین انگیزه اشخاص برای رجوع به دآوری، رهایی از اطاله دادرسی و رسیدن به رای نهایی در زمان معقول است. اگر رای دآوری همانند رای دادگاه، در معرض مراحل متعدد اعتراض و بازبینی ماهوی قرار گیرد، مزیت اصلی دآوری از میان خواهد رفت و این نهاد به فرآیندی پرهزینه، زمان‌بر و کم‌اثر تبدیل می‌شود.

بنابراین، رویکرد مطلوب در اصلاح نظام دآوری کشور باید بر چند اصل استوار باشد: حفظ ماهیت توافقی دآوری، تضمین استقلال و بی‌طرفی داور، محدودسازی مداخله دادگاه به موارد ضروری، شفاف‌سازی قواعد ابلاغ و رسیدگی، کاهش موجبات ابطال رای، پرهیز از دآوری اجباری، تقویت نهادهای حرفه‌ای دآوری و همسوسازی مقررات داخلی با استانداردهای بین‌المللی.

قانون خوب، استقلال دآوری را تضمین می‌کند

مجلس شورای اسلامی اکنون در موقعیتی مهم قرار دارد. اگر «طرح جامع دآوری» با نگاه کارشناسی، تعامل با دولت، قوه قضائیه، جامعه حقوقی، اتاق‌های بازرگانی، نهادهای دآوری و فعالان اقتصادی اصلاح شود، می‌تواند به یکی از قوانین اثرگذار در بهبود حکمرانی حقوقی و اقتصادی کشور تبدیل شود. اما اگر قانونگذاری در این حوزه به سمت تمرکزگرایی، قضایی‌سازی دآوری و توسعه موارد اعتراض و ابطال حرکت کند، نتیجه آن نه کاهش پرونده‌های دادگستری، بلکه افزایش دعاوی مرتبط با دآوری و کاهش اعتماد عمومی به این نهاد خواهد بود.

دآوری برای ایران یک ضرورت حقوقی و اقتصادی است؛ اما توسعه دآوری تنها با تصویب قانون محقق نمی‌شود. قانون خوب در این حوزه قانونی است که به جای کنترل بیش از حد، اعتمادسازی کند؛ به جای توسعه تشریفات، کارآمدی ایجاد کند؛ و به جای تبدیل دآوری به شعبه‌ای غیررسمی از دادرسی قضایی، آن را به نهادهی مستقل، تخصصی، سریع و مورد وثوق برای حل اختلافات تبدیل کند.

اندیشه سیاسی

رضا غلامی

استادیار علوم سیاسی

«خانه حکمت ایرانیان» در وین، میزبان سمپوزیومی با عنوان «هوش مصنوعی، اخلاق و دموکراسی» بود که دکتر رضا غلامی، عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، یکی از سخنرانان این همایش بین‌المللی بود. مکتوب حاضر متن ویرایش و تلخیص شده «ایران» از سخنرانی او است که در این هم‌اندیشی ارائه شده است.

دموکراسی صرفاً سازوکاری برای شمارش آرا نیست، بلکه برگفت‌وگوی عقلانی، استدلال مشترک و دآوری آگاهانه شهروندان استوار است. از همین رو، یکی از مهم‌ترین پیامدهای گسترش هوش مصنوعی، تهدید بنیان‌های معرفتی دموکراسی از طریق تضعیف حقیقت و فروپاشی «فضای معرفتی مشترک» است. دموکراسی زمانی پایدار می‌ماند که شهروندان، با وجود اختلاف نظر، بر سر حداقلی از

در نهایت، خطر اصلی آینده باهوش‌تر شدن ماشین‌ها نیست، بلکه کنار گذاشتن تفکر انتقادی و دآوری اخلاقی از سوی انسان‌هاست. سرزوشست دموکراسی نه به توان محاسباتی الگوریتم‌ها، بلکه به نظام ارزشی حاکم بر توسعه و هدایت هوش مصنوعی وابسته است. اگر آزادی، عدالت و کرامت انسانی محور این نظام باشد، هوش مصنوعی می‌تواند در خدمت تقویت دموکراسی قرار گیرد؛ زیرا دموکراسی، پیش از آنکه یک سازوکار سیاسی باشد، دساتوردی اخلاقی است که بقای آن به خرد، مسئولیت‌پذیری و بلوغ جوامع انسانی وابسته است.

واقعیت‌های مشترک توافق داشته باشند. اما گسترش دیپ‌فیک، اطلاعات نادرست و محتوای دستکاری‌شده، اعتماد به واقعیت را تضعیف و زمینه‌زنگوی سیاسی را از میان می‌برد. هنگامی که حقیقت نسبی و قابل جعل شود، دآوری جمعی نیز آسیب می‌بیند و یکی از پیش‌شرط‌های اساسی دموکراسی از بین می‌رود. در این میان، مسأله فقط انتشار اطلاعات نادرست نیست، بلکه شیوه اعمال قدرت نیز تغییر کرده است. الگوریتم‌ها با تحلیل داده‌های رفتاری، به جای اقناع مبتنی بر استدلال، ترجیحات شهروندان را به‌طور نامرئی هدایت می‌کنند. این فرآیند با

آگهی حمل و امحاء حداقل ۲۰۰۰ تا حداکثر ۵۰۰۰ تن پسماند ویژه (کاستیک)

شماره مناقصه: ILPC-T-05-011

نوبت دوم

شرکت پتروشیمی ایلام به استناد مجوز صادره از کمیسیون معاملات، در نظر دارد **حمل و امحاء حداقل ۲۰۰۰ تا حداکثر ۵۰۰۰ تن پسماند ویژه (کاستیک) ILPC-T-05-011** مطابق مشخصات درج شده در اسناد مناقصه را از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای انجام نماید.

لذا بدین‌وسیله از شرکت‌های واجد شرایط دعوت می‌گردد در صورت تمایل به شرکت در این مناقصه، از تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۱ به تارنمای شرکت پتروشیمی ایلام به نشانی www.ilampetro.ir / بخش کمیسیون معاملات / زیر بخش مناقصات مراجعه و نسبت به دریافت اسناد اقدام و حداکثر تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۵/۰۳ پاکات الف- ب- ج را به یکی از دو آدرس ذیل تحویل دهند: (درج شماره تماس موبایل، آدرس ایمیل و شماره مناقصه بر روی پاکات یا مهر شرکت الزامی می‌باشد.) تهران، میدان شیخ بهایی، پلاک ۱۸، ساختمان رایان ونک، طبقه پنجم، واحد ۵۰۸ - واحد کمیسیون معاملات - ایلام - چوار، نرسیده به روستای آبرزا، مجتمع پتروشیمی ایلام- دبیر خانه کمیسیون معاملات مناقصه‌گران باید توانایی ارائه تضامین معتبر بانکی یا فیش واریزی به مبلغ ۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (هفت میلیارد ریال) داشته باشند که در زمان وصول پاکات (الف - ب - ج) اخذ می‌گردد.

سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه آمده است. در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر، مناقصه‌گران می‌توانند با شماره همراه ۰۹۹۱۲۰۵۳۷۵۶ یا شماره تلفن: ۰۸۴۰۳۸۳۹۰۰۰۰ داخلی ۴۲۱۵ - ۲۲۱۳ تماس حاصل فرمایند.

آدرس: ایلام - چوار- نرسیده به روستای آبرزا- مجتمع پتروشیمی ایلام

تارنمای شرکت: www.ilampetro.ir / بخش کمیسیون معاملات / زیر بخش مناقصات

تلفن: ۰۸۴۰۳۸۳۹۰۰۰۰ داخلی: ۰۴۴۳۲۷۲۳۹۴۸ **تلفکس:** ۰۸۴۳۲۷۲۳۹۴۸ **کدپستی:** ۶۹۳۶۱۵۹۷۰۰

روابط عمومی شرکت پتروشیمی ایلام (سهامی خاص)

آگهی مزایده عمومی

موضوع مزایده: فروش دو دستگاه Tower crane شرکت پتروشیمی ایلام

شماره مزایده: ILPC-A-05-002

نوبت دوم

شرکت پتروشیمی ایلام به استناد مجوز صادره از کمیسیون معاملات، در نظر دارد مطابق مشخصات درج شده در اسناد مزایده، **فروش دو دستگاه Tower crane شرکت پتروشیمی ایلام** را طبق مشخصات مندرج در اسناد به مزایده بگذارد. لذا بدین‌وسیله از مزایده‌گران واجد شرایط دعوت می‌گردد از تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۰ به نشانی ذیل:

www.ilampetro.ir / بخش کمیسیون معاملات / زیربخش مزایده مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مزایده اقدام و حداکثر تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۳۰ هر سه پاکت‌های الف، ب و ج خود را فقط به‌صورت فیزیکی در پاکت‌های مهر و موم شده به یکی از دو نشانی ذیل تحویل دهند: درج شماره موبایل و آدرس ایمیل بر روی پاکات الزامی می‌باشد.

تهران- میدان شیخ بهایی- پلاک ۱۸- ساختمان رایان ونک- طبقه پنجم- واحد ۵۰۸ - واحد کمیسیون معاملات

ایلام - چوار - نرسیده به روستای آبرزا - شرکت پتروشیمی ایلام - ساختمان مدیریت - واحد کمیسیون معاملات

بازدید از اقام مزایده به‌صورت حضوری با درخواست کتبی، بلامانع است.

مزایده‌گرازم است توانایی تودیع ضمانت‌نامه شرکت در مزایده به میزان ۵,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (پنج میلیارد و دو بیست و پنجاه میلیون ریال) را داشته باشد.

سایر اطلاعات و کسب اطلاعات بیشتر، مزایده‌گران می‌توانند با شماره تلفن: ۰۸۴۳۸۳۹۰۰۰۰ داخلی ۴۲۱۵ / ۲۲۱۳ و یا تلفن همراه: ۰۹۹۱۲۰۵۳۷۵۶

آدرس: ایلام - چوار- نرسیده به روستای آبرزا- شرکت پتروشیمی ایلام

تلفن: ۰۸۴۰۳۸۳۹۰۰۰۰ داخلی: ۰۴۴۳۲۷۲۳۹۴۸ **تلفکس:** ۰۸۴۳۲۷۲۳۹۴۸ **کدپستی:** ۶۹۳۶۱۵۹۷۰۰

روابط عمومی شرکت پتروشیمی ایلام (سهامی خاص)

آگهی تجمیعی مزایدات

بشکه‌های پلاستیکی، فلزی و مخازن

نوبت دوم

شرکت پتروشیمی ایلام به استناد مجوز صادره از کمیسیون معاملات، مزایدات زیر را به‌صورت مزایده عمومی یک مرحله‌ای به شرح ذیل برگزار می‌نماید:

۱- فروش ۳۰۰۰ عدد بشکه پلاستیکی ۲۲۰ لیتری (دست دوم) / ضمانت‌نامه شرکت در مزایده به میزان ۵۲۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال (پانصد و بیست و پنج میلیون ریال) ILPC-A-05-003

۲- فروش ۱۰۰۰ عدد بشکه فلزی ۲۲۰ لیتری (دست دوم) / ضمانت‌نامه شرکت در مزایده به میزان ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (سیصد میلیون ریال) ILPC-A-05-004

۳- فروش ۵۰۰ عدد مخزن پلاستیکی حفاظ دار ۱۰۰۰ لیتری (دست دوم) / ضمانت‌نامه شرکت در مزایده به میزان ۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰ (نود میلیون ریال) ILPC-A-05-005

لذا بدین‌وسیله از شرکت‌های واجد شرایط دعوت می‌گردد در صورت تمایل به شرکت در این مناقصات، از تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۰ به تارنمای شرکت پتروشیمی ایلام به نشانی www.ilampetro.ir / بخش کمیسیون معاملات / زیربخش مزایدات مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مزایدات و حداکثر تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۰ پاکات الف- ب- ج خود را به یکی از دو آدرس ذیل تحویل دهند: (درج شماره تماس موبایل، آدرس ایمیل و شماره مناقصه بر روی پاکات یا مهر شرکت الزامی می‌باشد.) تهران، میدان شیخ بهایی، پلاک ۱۸، ساختمان رایان ونک، طبقه پنجم، واحد ۵۰۸ - واحد کمیسیون معاملات - ایلام - چوار، نرسیده به روستای آبرزا، مجتمع پتروشیمی ایلام- دبیر خانه کمیسیون معاملات - ایلام - چوار، نرسیده به روستای آبرزا، مجتمع پتروشیمی ایلام- دبیر خانه کمیسیون معاملات

سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مزایده آمده است. در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر، مزایده‌گران می‌توانند با شماره همراه ۰۹۹۱۲۰۵۳۷۵۶ یا شماره تلفن: ۰۸۴۰۳۸۳۹۰۰۰۰ داخلی ۴۲۱۵ - ۲۲۱۳ تماس حاصل فرمایند.

آدرس: ایلام - چوار- نرسیده به روستای آبرزا- شرکت پتروشیمی ایلام

تارنمای شرکت: www.ilampetro.ir / بخش کمیسیون معاملات / زیر بخش مزایدات

تلفن: ۰۸۴۰۳۸۳۹۰۰۰۰ داخلی: ۰۴۴۳۲۷۲۳۹۴۸ **تلفکس:** ۰۸۴۳۲۷۲۳۹۴۸ **کدپستی:** ۶۹۳۶۱۵۹۷۰۰

روابط عمومی شرکت پتروشیمی ایلام (سهامی خاص)

فراخوان مناقصه عمومی (ارزیابی کیفی)

نوعه: اعلام آمادگی جهت شرکت در این مناقصه صرفاً به‌صورت الکترونیکی (از طریق سامانه ستاد به نشانی www.setadIran.ir می‌باشد.

مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شماره م/م ۵/۰۱۰۷/۰۲

مربوط به فاز دوم پروژه احداث شبکه انتقال آب شرب واحدهای شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون

الف- محل و مهلت دریافت اسناد
از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت به‌عمل می‌آید ظرف مهلت مقرر در این فراخوان جهت دریافت اسناد و اعلام آمادگی از طریق سامانه ستاد و به نشانی www.setadIran.ir مراجعه نمایند تا ارزیابی لازم وفق آیین‌نامه اجرایی بند ج ماده ۱۳ قانون برگزاری مناقصات/ارزیابی کیفی/بهر روی مدارک ارسالی مناقصه‌گران به‌عمل آید.
مهلت اعلام آمادگی: به‌صورت الکترونیکی (غیر حضوری و) از ساعت ۸:۰۰ تاریخ ۱۴۰۵/۰۵/۰۱ لغایت ساعت ۱۹:۰۰ تاریخ ۱۴۰۵/۰۵/۰۱
ضمناً می‌بایست مدارک ارزیابی کیفی از روز مدارک ارزیابی کیفی خود را مطابق با اطلاعات درخواست شده در استعلام ارزیابی کیفی از طریق سامانه ستاد بارگذاری نمایند. بدیهی است کارفرما این حق را برای خود محفوظ میدارد به مدارکی که شرایط مندرج در متن آگهی و استعلام ارزیابی کیفی را لحاظ ننموده‌اند ترتیب اثر ندهد.

ب- محل، زمان تحویل و کشفی پیشنهادها
متقاضیان واجد شرایط در مرحله ارزیابی کیفی مکلفند پیشنهادات خود را حداکثر تا ساعت ۱۳:۳۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۵/۰۱ به‌صورت الکترونیکی و از طریق سامانه ستاد تسلیم نمایند. ضمناً پیشنهادات در ساعت ۸:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۰۸ کشفی و قرأت خواهد شد و حضور نماینده مناقصه‌گران با معرفی نامه و کارت شناسایی معتبر بلامانع است. همچنین مناقصه‌گران می‌بایست ضمن بارگذاری الکترونیکی تصویر تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار در سامانه تا ساعت ۱۳:۳۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۰۱ اصل تضمین مذکور را به‌صورت فیزیکی به کمیسیون مناقصات شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در آدرس: اهواز- کوئ فدائیان اسلام مجتمع تندگوپان، واقع در روبه‌روی بلوک دو- ساختمان سابق طرح‌های راه و ساختمان تسلیم نمایند.
همزمان ارائه معرفی‌نامه و کارت ملی برای متقاضیان شرکت در مناقصه و نمایندگان شرکت‌ها در همه مراحل لازم و ضروری می‌باشد.
تذکر: حسب مورد ارائه یک نسخه اصلی از اسامه شرکت‌ها، آگهی تأسیس، آخرین تغییرات ثبتی و هرگونه گواهی مبنی بر واجد شرایط بودن شرکت مطابق با مفاد آگهی الزامی می‌باشد.

امور حقوقی و قرارداده‌ها - شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

WWW.NISOC.IR http://lets.mporc-ir

شماره ۲۲۲۲۲۲۲۲